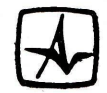
ILEANA MĂLĂNCIOIU

urcarea muntelui

EDITURA ALBATROS

ILEANA MĂLĂN CIOIU / URCAREA MUNTELUI

ILEANA MĂLĂNCIOIU

URCAREA MUNTELUI

EDITURA ALBATROS — BUCUREȘTI

1985

Coperta: GH. MARINESCU

Vis

Întreg oraşul era plin de morţi
Ieșiseră pe strada principală
Aşa-mbrăcaţi în hainele de gală
Pe care cît ești viu nu prea le porţi.

Treceau rîzînd și nu-i puteam opri
Păreau că nu mai înţeleg deloc
Că sînt prea mulţi și nu mai este loc
Și pentru cei care mai sîntem vii.

Ne-nfricoșa grozav fantasticul delir
Dar stam și ne uitam uimiţi ca la paradă
Căci fiecare-aveam pe cineva pe stradă
Și n-am fi vrut să fie închis în cimitir.

Laudă muntelui

Și cît am așteptat aceste zăpezi
Și-acum cînd ninge cît de trist îmi pare
Muntele-nchis cu sîrmă ghimpată
Pe care îl privesc din depărtare.

A avut și satul nostru un munte
Ne-am certat și noi cu cei de pe munții vecini
Că duceau noaptea caii să pască la noi
Dar cum să-nchizi un munte asemenea unei grădini ?

Muntele nu e grădină, muntele nu e om
Muntele nu se lasă închis pe ascuns
Pe el sîrma ghimpată este o provocare
La care încă nu s-a răspuns.

Pe el zăpada cade la fel ca altădată
Chiar dacă iarna vine din ce în ce mai tristă
El știe să rămînă în picioare
Și-atunci cînd oamenii nu mai rezistă.

Începutul sfîrşitului

Liniște. Începutul sfîrșitului
O groapă adîncă se sapă încet, încet
Și din cînd în cînd cade pămîntul pe cineva
Care moare înăbușit.

Tot neamul scormonește cu unghiile
După trupul celui îngropat de viu
Fără măcar să se fi gîndit la moarte
Săpînd încet în lutul cenușiu.

Săpa demult, se povestește apoi
Săpa la groapa asta a dumnealui
Și tocmai atunci s-a surpat pămîntul
Pe umerii încovoiaţi ai lui.

Nu era nimeni aproape, ceilalţi săpau şi ei
În altă parte, o groapă foarte adîncă
Se sapă încet, încet și din cînd în cînd
Cade pămîntul pe cineva.

O crimă săvîrșită pe strada principală

O crimă săvîrșită pe strada principală
În amiaza mare, o crimă oribilă
Și nimeni nu plînge și nimeni nu strigă
Și nimeni nu pune mîna pe criminal.

Eu însămi stau aici și scriu versuri
Ca și cum versurile mele ar putea opri
O crimă săvîrșită pe strada principală
În plină zi.

O, cînd voi lăsa totul la o parte
Să ies în stradă și să strig cît pot
S-a petrecut o crimă, puneți mîna pe criminal
Puneți mîna pe mine, complicele.

Cîntec

Lumea e tot mai tristă și mai grăbită
Pîinea e tot mai scurtă și mai turtită
Fără ca nimeni s-o vadă
Poezia a coborît în stradă.

Se uită-n toate părțile deodată
Orice drum tot acolo duce
Timpul melancoliei a trecut
Ea încotro s-o apuce.

Poezia a coborît în stradă
Poezia șade încă odată pe baricade
Dar lumea e grăbită, dar strada e pustie
Dar cine să mai citească acum poezie ?

Nu pot să mă plîng

Nu pot să mă plîng de foame
Hrana mea din ceruri vine
Dar mi-e teamă pentru zeul
Ce se va hrăni cu mine.

Sînt prea neagră, sînt prea tristă
Jertfa mea poate să-i pară
Și mai slabă decît este
Și mai rea și mai amară.

Sîngele-ar putea să-l verse
Într-un cîmp frumos cu maci
Carnea ar putea rămîne
Să se-mpartă la săraci.

Ofer de bună voie

Exilată în ţara din creierul meu
Unde nu e nici iarnă nici primăvară
Ci numai timpul în care mi-e dat să visez
Mi s-a făcut dor de ţara de-afară.

Trec granița din nou și mă supun
Legilor ei de care nu am putut să scap
Un ochi perfid sucește pe-o parte și pe alta
Chiar și ce i se pare că aș avea în cap.

Ofer de bună voie un vis numai al meu
Știind că nu se poate să răscolești prin vise
Ce nu-ţi sînt la-ndemînă și să nu vrei și tu
Să le mai vezi altfel decît ucise.

Iau zîmbetul complice al celui ce-l primește
Un semn de bun venit în lumea de afară
Colind un timp prin ţara de care mi-a fost dor
Și mă întorc plîngînd în propria mea ţară.

Din nou

Din nou disperarea mea te scoate din lumea aceasta
Acum stai întins chiar pe masa noastră din sufragerie
Ca un mort al familiei și eu te veghez
Singură, fără să-mi fie frică.

Dar nu e mortul vostru îmi strigă un glas
Pentru ce să stai tu singură să-l veghezi
Cînd niciodată nu l-ai văzut de aproape
Necum să te apropie de el altceva.

Trage clopotele acum cît nu este încă
Prea tîrziu ca să poți spune celor ce-așteaptă
Că n-ai vrut să rămînă numai un vis al tău ;
Trage clopotele așa în mod preventiv.

Și plîngi preventiv chiar dacă mai știi că nu este
Adevărat și că doar o iluzie optică
Te-a făcut să îl vezi și în noaptea aceasta
Așezat chiar pe masa ta din sufragerie.

Ci iarăși cuibul cu pui

Ci iarăși cuibul cu pui, iarăși viața
Apărută din oul clocit, urît mirositor
În care părea că nu se mai aflǎ nimic
Decît lichidul călduț și tulbure
Pus înaintea noastră a tuturor.

Toate aripele au fost frînte demult
Cine-a făcut oul acesta rotund
Asemenea mizeriei perfecte
În care se nasc noi elanuri
Din cele mai triste defecte ?

Nu mai aud nici mierla, nici pitpalacul
Cine mai ouă la noi în grădină
Și cine suge albușul din ouă
Înainte ca puii să cadă
În rasa cea nouă ?

Cine clocește liniștit această rasă
În care crește foamea și urîtul
De seara pînă dimineața
Cine tulbură de la bun început
Lichidul în care apare viața ?

E acolo o pasăre

E acolo o pasăre cu aripi albastre şi lungi
Stă pe oul acela limpede al nimănui
Pe care îl cloceşte de totdeauna
Şi tot mai crede c-o să scoată pui

Şi tot mai crede că e-n cuibul său
Şi tot mai dă din aripi şi tot se mai avîntă
Din cînd în cînd ca şi cum şi-ar lua zborul
Şi tot mai crede-n cîntecul pe care-l cîntă.

Astăzi am auzit-o iarăşi murmurînd
În sine, fără să deschidă gura
De am crezut că oul rotund pe care stă
Începe singur să se dea de-a dura

Sub trupul său mişcat de puiu-acesta
Ce niciodată n-o să mai apară
Pe urmă şi-a pierdut şi ea nădejdea
Mi-a rupt trei coaste şi-a ieşit afară.

Creion

„Versuri fără de talent“
Adică zile fără nici un rost
Și fără nici o speranță
Consemnate așa cum sînt
Ce stele
Ce lume de dincolo
Cînd și aici
Poți să bați pasul pe loc
Asemenea unui mort
Care de mii de veacuri
Străbate veșnicia.

Singură

Singură-ntr-o casă veche de la munte
Numai prin odăile pustii
Încuiate seara să nu intre nimeni
Mai aud cum umblă uneori stafii.

Scîrţîie podeaua pe care-au călcat
Scîrţîie şi patul şi dulapul
Şi pereţii şubrezi prin care m-ascultă
Scîrţîie şi inima şi capul

Meu în care intră una după alta
Înapoi cînd nu se mai arată
Nici un loc în care să nu-mi fie frică
Totul scîrţîie ca niciodată.

Însemnare de iarnă

E viscol, toată strada principală
E poleită nu cu aur ci cu polei
Alunecă mașinile care trec în viteză
Totul alunecă fără să vrei.

Măcar mulţimea asta care nu ştiu ce-aşteaptă
Să fi rămas în picioare pe trotuarele poleite
Măcar roţile mașinilor să fi făcut ceva
Cînd se-nvîrteau înnebunite.

Măcar măturătorii, ieşiţi la lumină
Să fi măturat urmele celor plecaţi
Pînă la pămînt, fără să vrea
Înainte de-a fi-ndepărtaţi

Din drumul mașinilor care trec
Una după alta cu viteza mărită
De parcă se tem să nu fie oprite
În viscolul din strada aceasta poleită.

E linişte iar

E linişte iar după viscol
Un alb aşezat luminează
În noaptea adîncă dar nimeni
Nu-l simte cu inima trează.

În pieptul meu însuşi o lume
De viscol continuă încă
Visarea din ziua geroasă
Plutind ca o taină adîncă

Spre miezul pămîntului unde
O-aşteaptă cu ultimul gînd
Înfipt într-o zonă mai caldă
Un mort îngropat de curînd.

Din liniştea

Ne-am separat, nimeni nu mai este cu nimeni
Cineva a avut grijă să nu mai fim cu adevărat
Nici măcar doi la un loc și a reușit
Și totul e mai greu de îndurat.

Mai stăm alături doar din întîmplare
Și-n liniștea atît de așteptată
La care am ajuns fără să vrem
Eu aud încă voci de altădată.

Sună unite-n capul meu și totuși
Ceva nedeslușit mă face să mă mir
Cum pot suna unite vocile unor oameni
Închiși pe rînd în ei ca într-un cimitir.

Știu bine că eu însămi n-aș mai putea acum
Să mai iau totul de la început
Și-nnebunită de durere strig :
O, vino înapoi, măreţ trecut.

Dar nu-i de-ajuns să strig pentru ca el să vină
Parcă ne-am prăbușit de undeva de sus
Ar trebui ceva care să-nvie morții
Din liniștea care li s-a impus.

Coboară un tren către mare

Coboară un tren către mare. Șuieră
Înainte de a ieși dintre stînci
Șuieratul lui ca de pasăre prevestitoare
Umple de jale văile adînci.

E un tren de marfă cu multe vagoane
Ca zeci de alte trenuri care trec într-o zi
Nimeni nu știe mai bine decît această cale ferată
Cum am putut noi plăti

Totul atît de scump. Nimeni nu știe
Mai bine decît această cale ferată
Cum merg eu uneori printre șine înaintea marfarului
Care șuieră încă o dată.

Rugă

Lăsați cuvintele să plece de la mine
Ele nu fac nici un rău nimănui
Și totuși îmi sînt oprite cu spaimă
Ca și cum fiecare ar fi un cui

Adînc înfipt în mîinile sale
Adînc înfipt în fluierul piciorului său
Adînc înfipt în capul care le-ascultă
Cu frică și cu părere de rău

Că s-a trezit mai tîrziu decît trebuia
Cînd ele erau calde, abia scăpate
În golul care se cască-ntre noi
Și făcuseră drumul pe jumătate

Încît nimeni nu mai putea nicicum să-nțeleagă
Dacă vin de la mine sau de la Zeu
Încît mie însămi mi-era frică de ele
De parcă nu le spusesem chiar eu.

Numai atunci

A îngheţat pămîntul, nu te mai poţi atinge
De el, oricît ai fi tu de ţăran
Şi cît ar încerca să te ajute
Morţii ascunşi în el acum un an.

Numai atunci cînd totul devine transparent
Şi trupul rece care nu mai doare
Apare ca o rădăcină-ntinsă
Anume sub un cimitir în floare

Începi să înţelegi că geru-acesta
Pe care încă-l poartă ca pe-o cruce
Şi cei ce nu mai sînt de multă vreme
De-acolo vine şi acolo duce.

Ce mult îţi plăcea viaţa

Ce mult îţi plăcea viaţa, nici nu-mi vine să cred
Că ieri am pupat un mort, nici nu-mi vine
Să cred că ai fost îngropat deşi am văzut căzînd
Peste tine pămîntul acesta care ne ţine

Ba cu iarba lui verde, ba cu o floare
Care nu mai credeam că va înflori
Ba cu iluzia soră cu disperarea
Că se poate să fi fost şi să nu mai fii.

Nici pămîntului care te-acoperă nu-i vine încă
Să creadă că totul va fi aşa pentru totdeauna
Astăzi s-a deschis puţin să-ţi facă ţie lumină
Astăzi s-a aprins pentru tine luna

Astăzi s-a aprins încă o dată sufletul meu
Iese din piept şi începe să lunece
Ca o flacără vie peste chipul tău rece
Împiedicîndu-l să se întunece.

Acum cînd nu mai știu

Acum cînd nu mai știu nici eu dacă mai ești
Cu toate că mai rîzi la fel și mai vorbești
Întind încet de tot o mînă către tine
Și nu se duce-n gol și mi se pare bine.

Întoarce-te din nou cu fața către lume
Ai fost un tînăr trist și ai avut un nume
Care spunea ceva printre cei vii
Și în neantu-acela începi să nu mai fii.

Ceva te-a măcinat deodată nu știu cum
Sub mîna mea întinsă te-ai prefăcut în fum
Eu însămi doar atît am mai avut de spus
Ce tînăr fericit a fost și cum s-a dus.

Coșmar

Te pierduseși de tot între două drumuri
Între două direcții, între două dorințe
Între o mie de fețe surîzătoare
În pauza scurtă dintre două ședințe.

Te căutau speriați și nu te găseau
Ziceau că ai avea ceva de spus
Tocmai atunci cînd toată lumea știa
Că te-ai dus

Definitiv și nu te mai poți întoarce
Doar eu mai așteptam visătoare
Să apari așa cum erai cînd te-am cunoscut
Și să spui în sfîrșit ce te doare.

Și-atunci chiar ai apărut așa cum ai fost
Ți-am văzut bine fața dinadins luminată
Numai spiritul tău nu l-am mai putut vedea
De parcă n-ar fi existat niciodată.

Tablou naiv și sentimental

Stăm pe două scaune faţă în faţă
Nu mai am să-ţi spun absolut nimic. Totul s-a terminat
Mă uit împrejur ca pe zidul din amvonul bisericii
Pe care se vede diavolul strident colorat.

Rîd de coada lui care se lungeşte văzînd cu ochii
Rîd de cazanul cu smoală. Rîd de tot.
Aș rîde și de sfinţenia cu care te căutam
Dar încă nu pot.

Aș schimba doar ceva din tabloul acesta naiv și sentimental
Cu iadul în faţa căruia mi te arăți
Aș avea poftă să umblu puțin chiar la diavol
Aş avea poftă să-i pun mustăţi

Aş avea poftă să-ncerc să-l dau jos de pe zid
Cu zid cu tot dacă nu se mai poate altfel
Aş avea poftă să te dezleg puţin de-acest scaun
De pe care te uiţi cu smerenie către el.

Nu mai vedeam

Nu mai vedeam, totul intrase încet în ceață
Dar peste ochii mei îndelung obosiți
Începeau să apese cu și mai multă putere
Acele lucruri triste pe care le știți.

Voi orbi și eu, mă gîndeam, voi orbi
Așa cum a orbit de tot atîta lume
Care se uită cum se duce totul
Și doarme liniștită și face glume

Și rîde-ncît ai crede că este fericită
Sau poate chiar și este, sau în sfîrșit va fi
Atunci cînd se va șterge și durerea
De-a mai privi în jur și cea de a orbi.

N-am să mai văd nici eu, gîndeam înfricoșată
Și mă uitam prin ceață către Tine
Și către moartea mea și mă rugam
Să pot s-o văd cum vine.

Rugă

Pe regele Oedip îl ducea de mînă fiica sa Antigona
Pe regele Lear, Cordelia cea alungată
Din împărăţia lui că nu l-ar fi iubit îndeajuns
Pe tine aş putea să te duc eu, tată

Pe mine nu știu dacă se va găsi cineva
Să mă-nsoţească-n momentul acela oribil
În care ochiului meu i se va ascunde totul
Pe noi toţi știu bine că va fi imposibil.

O, Doamne, nu-ncerca să ne orbești deodată
Ia-ne din doi în doi și mai amînă
Sfîrșitul tragediei, lasă-i la fiecare
Pe cineva să-l ducă-ncet de mînă.

Noapte de iarnă

E noapte și nimic nu se mai mișcă
Doar umbra mea încet, încet se suie
Pe soba caldă și rămîne pe ea
Ca bătută în cuie.

Mi-a dispărut orice gînd trist
Frigul începe și el să dispară
E liniște, de-un timp nu mai aud
Marfarele care-au ieșit din gară.

Mă-ndrept spre o fereastră înghețată
Totul e alb și e încremenit
Doar umbra mea mai mișcă pe un perete rece
Și strigă : pentru ce m-ai părăsit ?

Pastel

E seară. E iarnă. E frig
Sînt singură. Tremur. Mi-e teamă
În capul meu iar se petrece
Aievea o moarte de seamă.

A mea sau a ta sau a lui
A ei sau a lor, mi-e totuna
Pe valea aceasta-ngheţată
De moarte se-apropie luna

Încet ca un cap atîrnat
De-un pom ce se clatină-n cer
Și-mi scutură chiar în odaie
Coroana albită de ger.

Sînt un om care

Sînt un om care încă respiră
Aerul acesta umed și rece
Cînd mă scol mi se face frică
De vremea rea care nu mai trece

Cînd visez mă trezesc dincolo
Și-mi pare rău că nu mai e deloc soare
Și-mi trag încet pămîntul peste față
Și mă doare

Această tragere cu mîna mea
A păturii de lut înghețat
Peste creierul care încă gîndește
Așa cum mai poate gîndi îngropat

Definitiv de foarte multă vreme
Și uitat în lumea lui visătoare
S-aștepte primăvara în care el mai speră
Că vom ieși din nou de la răcoare.

Distribuție

Pregătiți de o comemorare
Așa cum se cuvine
La două veacuri odată
Ne gîndeam zi și noapte
Cine-ar putea să joace
Rolul lui Horia
Și al lui Cloșca
Și-al lui Crișan
La fel de natural
Cum jucau rolurile lor
Fiii țăranilor înfometați
De acum două sute de ani.

A stat ninsoarea

A stat ninsoarea, a stat viscolul, a stat tot
Nimic nu mai pică acum nici din cer
Nici de pe-acest pămînt, oricît ai aștepta
La fereastra albită de ger.

Îndepărtează-te, nu mai spera, nu
Mai sta cu nasul lipit de acel geam
S-a dus și ea, s-a dus și tinerețea, s-au dus
Și iernile înfrigurate în care treceam

Alunecînd încet dintr-o vîrstă în alta
Dintr-o viață în alta, dintr-un iad
Mai înfricoșător ca însuși iadul
Acolo unde sufletele cad

Așa ca de la sine, fără să le mai pese
Cum cad ninsorile peste o cruce
Cum cade ochiul unui muribund
Pe ultimul lucru care se duce.

Era îmbrăcată la fel ca mine

Era îmbrăcată la fel ca mine
Era chiar şi pudrată
Numai că ea zîmbea
Şi sta culcată

În mijlocul mulţimii
Şi nu ştia
Cîtă lume de peste tot
Venise la ea.

Era îmbrăcată la fel ca mine
Şi încă mai păream să-avem aceeaşi fire
Şi încă semănam foarte bine
Şi totuşi cîtă deosebire.

Pastel

E-ntuneric peste munți și peste văi
Undeva în noapte aud pașii tăi
Care niciodată nu au să mai vină
Și nu mai vreau să se facă lumină.

Doar în întunericul acesta
Pașii grei din liniște se rup
Fără nici o urmă de durere
De sub trupul care nu mai este trup.

Umblă singuri pînă către ziuă
Cînd eu văd doar urma unui mers
Pe covoru-n care au intrat de tot
Și pe praful care nu mai este șters.

Apoi este soare și doar versul
Meu mai speră să oprească mersul
Prafului de aur ce se lasă lin
Peste urmele-apărute din senin.

Iluzie

Să stai o zi în locuinţa morţilor
Să mănînci pîine din pîinea lor
Şi să bei vin din vinul lor curat
Şi să te-ntorci aici nepăsător.

Să fii sigur cu cine-ai mîncat
Să fii sigur cu cine-ai vorbit
Să-ţi aminteşti ce stare aveai
În clipa cînd te-ai trezit

Tot în lumea asta în care
Niciodată nu ştii cu adevărat
Cu cine stai la masă şi cu cine
Faci drumul pe care-ai plecat.

Să nu te temi că ai ajuns la capăt
Să-ţi fie totuna încotro apuci
Să nu-ţi mai fie frică de moarte
Mai mult decît de viaţa pe care-o duci.

Morţii erau la fel

Morţii erau la fel ca şi cei vii
Unul nu ar fi renunţat pentru celălalt
La această ieşire miraculoasă
Care credeau că duce către înalt.

Atîta doar că pentru fiecare din ei
Tot ce trăim noi acum nu mai era
Nici mediocru, nici sus, nici jos
Ci altceva.

Priveau senini către tot ce ne doare
Şi treceau mai departe fără să ştie
Că mulţimea asta care stă-ncremenită
E încă vie.

Cu spaimă m-am strecurat printre ei
Ce faceţi, am strigat cît am putut,
Voi nu vedeţi că v-a prins aici dimineaţa
Şi că riscaţi să luaţi totul de la-nceput ?

Pastel

Crengi ninse de curînd, copacii grei
De albu-acestei zile fără rost
Tocmai acum cînd vine o altă primăvară
Mai tristă decît toate cîte-au fost.

Păduri întregi albite, o lume-mbătrînită
De spaima unei morți întîrziate
Un munte care geme sub zăpadă
Un cimitir imens care se zbate

Să lase locul negru pentru acel mormînt
Pe care gîndul nostru îl sapă neobosit
O iarnă așteptată mai mult decît trebuia
Un alb care apasă pămîntul secătuit.

Trecuse miezul nopții

Trecuse miezul nopții gîndindu-mă la tine
Odaia se răcise în viscolul ce vine
Pe sub această ușă prin care vezi afară
Totul se luminase aproape să dispară

În albul iernii care îmi străbătea pereții
Să nu uit cîtă vreme am așteptat nămeții
Cînd în singurătatea aceasta ce m-apasă
Ceva a mișcat umbrele prin casă.

Nu ordonat cum mișcă de la o vreme tot
A fost o-nvălmășeală din care-am vrut să scot
O siluetă neagră ce poartă-ntreaga vină
Sperînd să iasă totul la lumină.

Dar n-am putut, era o umbră lunecoasă
Și ascuțită ca un fel de coasă
Cu care cineva de sus cu gînduri sumbre
Cosește noaptea celelalte umbre.

O aură de ger

Viscol peste zăpezi. O aură de ger
Se învîrtește-n aer din ce în ce mai sus ;
Mă uit încremenită pînă a treia zi
Cînd se înalță către cer Isus.

L-așteaptă tatăl său și-a vrut să urce iarna
Dar eu nu-l mai zăresc, sub aura de ger
Trupul lui sfînt a dispărut pe drumul
Pe care o pornise către cer.

Va sta aici cu noi și își va duce crucea
Pe muntele acesta pe care îl văd iară
Între cei doi tîlhari și se va înălța
Abia la primăvară.

Cîntec de primăvară

Primăvară, o pasăre albastră îmi bate în geam
Îmi bate în tîmplă, intră îi zic
De multă vreme n-am mai avut nici un oaspete
În creierul mare și mic

În inimă, în coșul pieptului, în ficat
De mult nu m-am mai putut bucura
De nimic venit dinafară
Atunci cînd sufletul meu era

Dornic de ceva nou și neprevăzut
Ca un ou în care cîntă un pui
Intră tu și te ouă oul acela miraculos
Nemaiouat în capul nimănui

Care să fie așa cum sînt toate ouăle
Dar și cu totul și cu totul altfel
Pe care să nu mai simtă nimeni nevoia
Să-l fiarbă sau să mi-l clocească el.

Dimineaţă senină

Dimineaţă senină de primăvară
Pădurea de brad luminată din loc în loc
Încremenite-n ceruri coroanele înalte
Nu par să fi visat acest noroc.

Iarna a fost mohorîtă şi lungă
Tristeţea a fost neagră şi cenuşie
Ieşirea din ea nu o pot încă vedea
Ca pe un luminiş în pădurea pustie.

Cum o fi, Doamne, să fii brad cu tulpina dreaptă
Cum o fi să ai aievea în frunte o stea lucitoare
Cum o fi să ai bucuria că tu eşti soarele
Atunci cînd eşti soare ?

Cum o fi să poţi împărţi mulţimii flămînde
Doi peşti şi cinci pîini
Cum o fi să fii dregătorul Pilat
Şi să te speli liniştit pe mîini ?

Pastel

E primăvară dar plouă ca toamna
Orașul e mai cenușiu ca orișicînd
Un țăran sapă în mijlocul bulevardului
Și nu știu ce seamănă fluierînd.

Pe cîmp este trist și pustiu
Timpul ca un copil întîrziat
Trece și nimeni nu știe
Ce mai poate să fie salvat.

Eu stau cu o pagină albă în față
De ore în șir și mă uit ca prin gard
La țăranul care șade în ploaie
Și nu știu ce seamănă pe bulevard.

Se terminase ceremonia

Se terminase ceremonia, morţii se întorceau
Acasă pe străzile reci și pustii
Se ascundeau cu grijă între cei patru pereţi
Și dintr-odată li se părea că sînt vii.

Își aduceau aminte că n-au mîncat nimic
Și că le este sete și că au regăsit
Pe cineva cu care nu s-au văzut demult
Trecînd în coloana aceea fără sfîrșit.

Urmau îmbrățișări curate și fierbinţi
Dar după-o nouă noapte de viață triumfală
Și de iubire care perpetuează totul
Aceiași morți ieșeau pe strada principală.

Noapte întunecoasă și lungă

Noapte întunecoasă și lungă
N-aș mai putea s-ascult nici o poveste
De adormit copiii, în odaie
E liniște mai multă decît este.

Capul meu încă treaz umblă să nu mai știe
Nici el ce îl durea cînd m-am culcat
Noroc cu somniferul ce nu-și face efectul
Noroc cu picătura ce pică n'encetat

Din robinetul strîns cît se putea el strînge
Noroc cu visul dulce care-l fură
Dar nu atît încît în el să nu ajungă
Aievea și această picătură

Măruntă care-mi cade drept în creștet
Și îmi străpunge liniștea și somnul
Noroc cu ceasu-acesta de epocă, ce bate
Mai tare decît Domnul.

În multe feluri poate să vină

În multe feluri poate să vină moartea
Se moare încă de foame, se moare de frig și de sete
Se moare înecat, se moare pe scaunul electric
Se moare pe scaun, se moare pe îndelete

După o grea și lungă suferință
Se moare-atunci cînd nici nu te gîndești
Se moare cînd ți-e lumea mai dragă
Se moare cînd nu vrei să mai trăiești

Se moare pe pămîntul pe care stăpînești totul
Sau undeva la mii de kilometri distanță
Numai să nu mori deloc nu se poate
Și asta îmi mai dă o oarecare speranță.

În altă lume, în altă viață, în alt vis
Ceva mai apropiat de himera
Îndelung urmărită, sau în propria mea moarte
Care oricum va schimba puțin atmosfera.

Seninătate

Încă un om își duce crucea-n spate
Senin de parcă-ar duce-un sac la moară
Și toți îl urmărim cum intră-n cimitir
Și nimeni nu se-nfioară

Că și-a scris singur numele pe piatră
Și că-și va însemna cu ea pămîntul verde
Abia plătit de parcă i-ar fi teamă
Că altfel în curînd l-ar putea pierde

Deși acesta pare-atît de sigur.
Încă un om senin de tot apucă
Spre locul lui ducînd în spate crucea
Pe care toată viața a învățat s-o ducă.

După datina veche

Fă-ţi şi tu dinainte sicriul, după datina veche
Cît ai încă din ce, ia şi tu cîte ceva
Pentru preoţi, pentru cîntăreţi, pentru cei ce te duc
Şi pentru toţi aceia care vom sta

La rînd să te vedem pentru ultima oară
Sau cumpără-ţi de-acuma măcar locul
Şi pune-ţi numele frumos pe o lespede
Cît încă mai ai norocul

Să ţi-l mai incrusteze cineva după toate regulile
Uitîndu-se în cartea asta de aritmetică
Sau în cea de botanică, acuma
Pînă nu se deretică

Peste tot aşa cum e obiceiul
Acuma cînd încă mai are cine
Să poarte şi crucea aceasta de piatră
Şi să ţi-l scrie ieftin şi bine.

Munte înfipt în cer

Munte înfipt în cer ca sub un pod
Podul se clatină sub pașii grei
Ai sufletelor care trec în cadență
Noi ne scăldăm în apa tulbure de sub ei.

Nimeni nu mai poate să ajungă la mal
Apele ne-au smuls și hainele de pe noi
Numai de-am ajunge odată la capul podului
Pe care vom putea să trecem goi

Și pe dinăuntru și pe dinafară
Fără să știm de foame și de ger
Numai de-am ajunge odată în pas cu cei
Care clatină podul acesta de fier.

Derută

Nu mai știam ce fac. Uitasem de toate
Urcam ca somnambulii pe-acoperișul tău
Și nimeni nu-ndrăznea să-mi tulbure mersul
Și te făceam să dormi din ce în ce mai rău

Și te făceam să te trezești și tu
Și aduceam spre tine în delir
Recolta asta nouă de primăvară care
Ar fi putut să umple un mare cimitir.

Dormeam lîngă-acel munte

Dormeam lîngă-acel munte ce nu mai e urcat
Și toți visam deodată același vis urît
În care cineva ne-a coborît
Tocmai acolo unde eram cu-adevărat.

Ne bucuram că încă mai sîntem atîrnați
De stîncile albastre și preamăream supuși
Frînghiile în care eram puși
Să așteptăm pînă vom fi salvați.

Numai cînd ne rodeau pînă la os
Ne cățăram pe ele încet încă o dată
Dar ori se adîncea prăpastia căscată
Ori cineva de sus ne tot lăsa în jos.

Dormeam lîngă-acel munte ca lîngă-un paradis
Pierdut, în care lumea aceasta vinovată
Nu mai putea s-ajungă pe jos ca altădată
Și încerca să urce pe sforile din vis.

Prea multe marfare

Prea multe marfare pe Valea Prahovei
Pînă la ziuă n-am putut adormi
De zgomotul lor și de spaima
Că prea trec multe într-o singură zi.

N-au adormit nici munții dimprejur
Azi-dimineață i-am văzut obosiți
Ca niște bieți oameni din schimbul de noapte
Și voi nu știți

Ce frică îmi e mie cînd văd pînă și munții
La fel ca oamenii de copleșiți
De tot ce se abate peste ei
Voi dormiți

Somnul vostru cel plin de vise
Din ce în ce mai plăcute
Departe de aceste marfare care sfîșie liniștea mea
Din zece în zece minute.

Aş putea să mă bucur

Munte-nsorit, aş putea să mă bucur de vară
Aş putea să mă bucur de viaţă, aş putea urca
Pînă dincolo de zona aceasta întunecoasă
Pînă dincolo de umilinţa prin care-am trecut cîndva.

Dar după această umilinţă ce mai poate să fie
Decît un alt vis searbăd de înălţare
Şi-un urcuş iluzoriu şi un ceas de odihnă
Şi-o nouă umilinţă şi mai mare.

Să urce cine vrea, eu nu mai vreau să urc
O febră cumplită se simte în carnea mea
De suflet nici nu vreau să mai vorbesc
El de mai multă vreme aşteaptă să stea

Nepăsător la tot ce se întîmplă
Şi pe acest pămînt şi-n lumea lui cerească ;
El de mai multă vreme se lasă dus cu greu
De trupul care nu se-ndură să se oprească.

Îngerul morţii

L-am văzut printre gene pe Îngerul Morţii
Cel mai slăvit dintre îngerii Domnului
S-a uitat pe furiş la mine şi m-a lăsat
În voia somnului.

Ceilalţi îngeri îşi vedeau de-ale lor
Fiecare păzea pe cineva
Numai îngerul meu de pază
Nu ştiu pe unde umbla.

Mi-era mai frică decît orişicînd
Vroiam mai mult ca orişicînd să exist
Şi tocmai atunci s-a arătat îngerul meu de pază
Îmbrăcat în haine de poliţist.

I-am văzut bine arma, lucea prin întuneric
Cînd se plimba nervos prin faţa porţii
Şi m-am trezit strigînd înfricoşată :
Nu l-aţi văzut cumva pe Îngerul Morţii ?

Doar un melc

Stradă veche ; astăzi n-are să mai fie
Cine să aleagă ? Cine să mai vadă ?
Doar un melc își duce casa prin grădină
Și o mută pe o altă stradă.

Casă unică și foarte bună
Numai că piciorului ce-apasă
Ca din întîmplare peste ea
I se pare totuși că nu-i casă.

O ajută-n glumă să se învîrtească
De sub talpa sigură a sa
Spre alt loc în care, fără îndoială
Mîine totul se va dărîma.

Într-un alt timp

Tu nu mai ești aici de multă vreme
Eu nu mai știu demult pe unde sînt
Strada e dărîmată, oamenii par la fel
Întreg orașul pare la pămînt.

Trec prin ruinuri vechi să-mi caut casa
Care s-a dus și ea ca tine de senină
Într-un ținut încremenit anume
Să nu mai pară totul în ruină.

Sînt în alt timp și în alt spațiu pur
M-am întîlnit întîmplător cu tine
Ne-am instalat în casa care s-a prăbușit
Și ne simțim din ce în ce mai bine.

Cimitirul vesel

În noaptea asta lungă cînd stau încremenită
Asemeni unui mort dus de curînd
În cimitirul vesel din Săpînţa
Pe care eu nu-l pot privi rîzînd

Cînd ceilalţi poate-s veseli sau poate li se pare
Cînd încă pot plăti modesta sumă
Să-şi cumpere şi crucea potrivită
Pe care nu ştiu cine a încrustat o glumă

În noaptea-ntunecoasă şi nesfîrşit de lungă
Eu încă mai visez o zi în care
Din cimitiru-acesta mai vesel decît este
Un om va ieşi-ncet cu crucea sa-n spinare.

Zi însorită de vară

Zi însorită de vară
Merg singură pe linia ferată
Trupul meu se află într-un echilibru precar
În fața trenului care se-arată.

Dar nu văd trenul, nu mai vreau să-l văd
Nici cel puțin în gînd cum trece peste
L-am mai văzut odată și mi-e frică
Și-ncerc zadarnic să ghicesc ce este.

N-aș vrea să fie marfar, n-aș vrea să fie
Nici personal nici rapid nici accelerat
N-aș vrea să șuiere nici înainte
Nici după ce totul s-a terminat.

Arca lui Noe

Se-ntinde spaima ca o iarbă rea
Se-ntinde ca un foc într-o pădure
Se-ntinde ca apa pe tot pămîntul
Și Arca lui Noe nu mai e gata.

Cînd nu sînt bîrne, cînd nu e smoală
Cînd nu sînt șapte perechi de viețuitoare
Cînd nu sînt fiii lui Noe acasă
Cînd nu e Noe în apele lui.

Ieri l-am văzut tremurînd tot
Sta-nțepenit ca-ntr-o armură veche
Și se uita peste apele tulburi
Din care nimeni nu va mai scăpa.

Nu eu am hotărît așa părea să spună
Privind în toate părțile deodată
Ca fiara încolțită, deși-mprejurul său
De mult nu mai era decît potopul.

O altă zi

O altă zi ca toate celelalte
Și cît de mult așteptam o schimbare
Măcar a vremii sau măcar a mea
Sau a acestor calendare

Pline de zile fără sfinți
Și fără părinți și fără noroc
Pe care le petrecem împreună
Pe străzile pe care nu mai e loc

Pentru acel mers normal înainte
Așa cum a fost cîndva la-nceput
Adică pentru a face liniștit un pas după altul
Fără să-ți spună nimeni cum trebuie făcut.

Se repeța potopul

Se repeta potopul și eram cu el pe-o corabie
Luase cîte șapte perechi de viețuitoare
Și plutea în voie
Către un alt pămînt făgăduit
Dar eu știam că el nu era Noe.

În preajma lui plutea necontenit
Un miros greu de animale moarte
Și mai înfricoșată decît vrabia
Așezată în fața unei pisici
M-am rugat să părăsească corabia.

Dar pe măsură ce vasul se clătina
Duhul său se-nfigea și mai mult
În marea călătorie
Pînă cînd trupu-nțepenit la provă
A-ncetat să mai fie o ființă vie.

Abia atunci l-am aruncat peste bord
Si deodată cerul s-a luminat
Și s-a văzut cum porumbeii vin
De peste apele dezlănțuite
Purtînd în ciocuri ramuri de măslin.

Căldurile verii s-au dus

Căldurile verii s-au dus. E tîrziu
Tu ești mai departe de lumea aceea pură
În care te-am văzut fără să fii
Eu simt mai mult nevoia de căldură.

Dar totul începe să nu mai fie așa cum era
Pămîntul pare trist și-nsingurat
În prăpastie cad frunze și oameni
La care nici nu te-ai fi așteptat.

Pe muntele închis cu sîrmă e pustiu
Toamna e galbenă ca un obraz de ceară
Sufletul meu ar vrea să fie îngropat
Și să răsară iar la primăvară.

Pastel

A venit și toamna care-ntrîrziase
Putrezește-n ploaie și ce-a fost în vară
Simt pe pielea mea cum orice picătură
O să lase urme ca un colț de fiară.

Oricît ți se pare că ai fi departe
Viața nu te lasă să te-nchizi în vise
Am încuiat ușa, am închis fereastra
În odaia rece rîndurile scrise

Strîmb ca pe-o cutie prăfuită-anume
Într-un loc în care altfel n-ai cum scrie
Ce mai e cu tine, parcă-ar aștepta
Să se-ngroape singure-n hîrtie.

Tablou

Stă pe un scaun de piele
Înflorată ca pielea de Cordoba
Numai că nu este atît de veche
Şi de uscată.

Şi cînd te gîndeşti
Că noi nu avem tradiţie
Iar el nici măcar nu ştie
Că pielea umedă şi moale

Proaspăt desprinsă de pe trup
A fost întinsă pe scaunul său
De oameni care abia au deprins
Această meserie.

În memoriam

lui Virgil Mazilescu

Plouă, acum Virgil începe să bea apă
Şi face teorii că apa nu e rea
Ştia el foarte bine ce băutură este
Şi cîtă vreme va avea s-o bea.

Şi totuşi se grăbea să-şi ia tainul său
Poate-i era mai sete decît ne este nouă
Poate văzînd cum totul se duce s-a temut
Că va veni o vreme cînd nici n-o să mai plouă.

Poate că-a prins chiar ceasul pe care-l aştepta
Poate că în sfîrşit se răcoreşte
Şi urlă tot ce-i trece prin cap, ca le beţie
Sau poate-acolo tace ca un peşte

Fără a fi silit şi este mîndru
Cum nu a mai fost nimeni niciodată
Că lui numai aşa i s-a turnat pe gît
Apa de ploaie care i-a fost dată.

Cîntec de dragoste

A fost o primăvară furtunoasă și tristă
Erai între aceia care credeam că există
Știam că tu însuţi te îndoiești
Și venisem să-ţi spun că mai ești.

Îmi alegeam cuvintele cu greu
Mi se părea că nu le mai spun eu
Că apar singure într-o lumină
În care nu mai trebuiau să vină.

Stăteau ca niște pietre de moară între noi
Și nu puteau să tragă de roată înapoi
Doar ochiul meu vedea din nou ce mai era
Acolo unde ele mai însemnau ceva.

Acum eu știu că vremea aceea nu mai vine
Și trag cu greu mormanul de vorbe după mine
Ca pe-o recoltă bună din toamna asta tristă
În care nu mai știu ce mai există.

Pastel

Liniște, încă nu plouă, încă nu cad
Frunzele galbene lin peste noi
Încă se vede copacul aprins
Undeva în zăvoi.

Încă se vede pădurea verde
Care n-a luat foc
Încă visez o toamnă incendiară
Încă aștept un an mai cu noroc.

Apoi calc încet peste frunza căzută
Calc pe linia de fier și e rece
Mă așez pe ea să mă răcoresc
Și aștept un tren care nu mai trece.

Cîntec de toamnă

În soare stînca goală se vede şi mai goală
În soare toamna tristă se vede şi mai tristă
Foi galbene coboară încet dintr-un copac
Înalt care nu știe că există.

Asemeni lui nici eu nu ştiu dacă exist
Oglinda îmi arată un chip ce nu-i al meu
Sufletul umblă singur printr-o pădure deasă
Pe o cărare-ngustă pe care nu merg eu.

Cine se duce vesel în locul meu prin ceaţa
În care totu-i putred pe cîmpul părăsit
De la această toamnă eu nu aştept decît
Să cadă iarăși frunza care-a îngălbenit.

Pastel

Zi de toamnă rece și închisă
Nici un ceas mai senin nu se arată
Cine-o fi-nchis și toamna asta lungă
Care nu era cu nimic vinovată.

Unde-or fi păsările care îmi băteau
În zori cu aripile lor în geam
Unde-o fi rodul dulce al verii ce s-a dus
Pe care cel puțin îl vedeam ?

Măcar dacă aș ști ce e cu tine
Dar parcă nu mai ai chiar nimic de zis
Cine-o fi-nchis dintr-odată și creierul tău
Care mi se părea atît de deschis ?

N-am să mai vin

N-am să mai vin, e vremea să uit tot ce a fost
Doar pașii mei mai umblă-ntr-acolo fără rost
Ca și cum nu sînt eu aceea care-i port
Merg singuri către tine sub trupul unui mort.

Aș vrea să pot să trec în taină pe-acel mal
Să îmi dau trupul jos încet ca de pe cal
Și să-mi mai las doar pașii eliberați de tot
Să mai revină-acolo unde eu nu mai pot.

O toamnă frumoasă şi lungă

O toamnă frumoasă şi lungă
O recoltă cum nu a mai fost
Vom avea de toate, va fi bine
În lungile zile de post.

Nu vom mai vrea nimic, vom fi sătui
Orice ar mai veni ar fi în van
Și totuși ne-ntrebăm îngîndurați
Ce iarnă va mai fi și-n acest an.

Un aer greu

Un aer greu apasă iar pe lucruri
Puse-n odaia mea altfel decît le știu
O schimbare de-o zi, o ordine nouă
Și frig și întuneric și pustiu.

De foarte multă vreme nu am făcut nimic
Încerc să scriu ceva dar nu se poate
Ce praf și pulbere se face-ntruna
Pe masa mea de lucru și pe toate.

Aș vrea să aranjez din nou ca altădată
Și să visez din nou ; cu un cumplit efort
Pe hîrtia îngălbenită am așezat
Un gînd care s-a născut mort.

Ordinea lucrurilor

Ordinea lucrurilor în camera mea
În jurul meu, în univers nu se poate
Să-mi fie indiferentă, mi-e frică
De cîte ori găsesc ceva răsturnat
Pe masă sau în locul din care-am plecat.

Cine răstoarnă totul în lipsa noastră
Cine vrea să schimbe ordinea peste noapte
Cine împiedică mersul firesc
Al acestei lumi în care eu însămi
Nu mai știu ce gîndesc ?

Azi-noapte mi se părea că e bine
Că trăiesc încă pe acest pămînt
Azi am aflat de un nou secret
Îndreptat împotriva naturii
Azi am aflat de un nou decret

Azi am aflat de o nouă bombă
Azi am aflat de o nouă cometă
Azi am aflat că totul a dispărut
Dintr-un mare depozit de alimente
Și dintr-un creier care s-a vîndut.

Linişte

Linişte. O singură explozie la un subsol
Un singur glas revoltat într-o piaţă
Un singur măcelar găsit tăiat
În hală într-o dimineaţă.

Un singur incendiu strălucitor
O singură tristeţe înăbuşită
O singură umbră fără sfîrşit
Pe fiinţe şi pe lucruri răsărită.

Un singur fel de cădere
Un singur fel de salvare
Care aşteptăm să ne pice din cer
Într-o zi oarecare.

Antigona

Colină îngheţată, trup alb al unui mort
Rămas deasupra lumii căzute-n lupta grea
Vin cîini flămînzi și mușcă zăpada trădătoare
Și vine altă iarnă să muşte şi din ea.

S-apară o fecioară, să calce ea porunca
Să smulgă dealu-acesta fantastic de la cîini
Și să-l ascundă ca pe-un frate drag
În timp ce toţi ai săi se vor spăla pe mîini

Și-o vor lăsa să intre de vie în pămîntul
Învestmîntat în albul acesta ireal
Că-n vreme ce-mpăratul pierduse bătălia
Cea mare ea plîngea şi-nmormînta un deal.

Înzăpezire

Creşteau încet zăpezile pe noi
Nimeni nu mai știa-ncotro se duce
Doar uneori o urmă necunoscută încă
Mai sta deasupra noastră ca o cruce.

Ce animal ciudat ne-o fi călcînd mormîntul
Comun în care trecem împreună
De-aleargă după el atîtea haite
Flămînde care urlă ca la lună

În noaptea cea întunecoasă-n care
Iarna din lumea asta de apoi
Ne face să privim spre cerul rece
Prin urma de copită lăsată peste noi.

Gînduri aiurea

Gînduri aiurea scrise la miezul nopţii
Pe masa pe care toc şi zarzavat
Şi carnea lui de iepure de casă
Şi tot ce mai poate să fie tocat

La un loc cu, în timp ce, în maşinăria
Ce se-nvîrteşte pe zi ce trece mai greu
La azilul de noapte, în bucătăria
Pe care mi-am zugrăvit-o chiar eu

Albă, aseptică, anacronică
Şi totuşi foarte, foarte necesară
Dacă încă mai ai ceva de spus
Şi nu te-ai deprins să scrii în cămară

Sau în lift, sau aşa în general
Indiferent de toată harababura
În care se amestecă şi-acel ce toacă
Şi tocătura

De zi cu zi şi sosul şi condimentele
Acestea vitale care ţin loc de
În vreme ce eu stau la masă şi tremur
Şi încă mai scriu versuri şi nu ştiu pentru ce.

Trece şi iarna asta

Trece și iarna asta, va trebui să treacă
Așa mă gîndeam azi la amiază în pat
Nu-mi era nici prea frig dar nici prea cald
Nu mai știam dacă abia m-am culcat

Sau am dormit și-a mai trecut o zi
Eram în cămașa asta pe care am început să o port
Și ziua și noaptea, eram într-un vis
Eram în sufletul tău de mort

În care intrasem de cîteva clipe
Îi dam înfricoșată ocol
Așa cum i-aș da acestei odăi înghețate
Și-mi părea bine că nu era gol

Sau cel puțin așa mi se părea
Deși nu prea vedeam eu cine știe ce
Și-mi părea bine că nu era trist
Chiar dacă tu nu mai știai cum e.

Doi prieteni

Ninge, se-acoperă încă o dată urmele
Acestei ierni foarte triste ;
Ninge peste acei care s-au dus de parcă
Nici n-ar fi trebuit să existe.

Eu vreau să ies de-aici, cine mai știe
Cîte ierni aș mai putea să apuc
Îmi iau în spate acest cimitir
În care ninge încă și mă duc.

Doi prieteni îmi strigă încet din zăpezi
Draga noastră, așa n-ai să ne poţi duce
Nu ți se poate-ngădui mai mult
Decît o cruce.

Semne de primăvară

Se dezghețase în sfîrșit pămîntul
Morții de peste iarnă se dezghețau și ei
Și parcă erau vii și îmi zîmbeau tăcuți
Din acea lume-nchisă cu foarte multe chei.

Erau gătiți frumos cum n-au fost niciodată
Și mă uitam cum bat nerăbdători în porți
Și-mi părea rău că nimeni nu le-a deschis și lor
Să iasă prin orașul acesta plin de morți.

CUPRINS

Lector : GABRIELA NEGREANU
Tehnoredactor : GABRIELA ILIOPOLOS

Bun de tipar : 3.06.1985 Apărut : 1985
Comanda nr. 2584
Coli de tipar : 5,5

Tiparul executat sub comanda nr. 270
La Intreprinderea Poligrafică „13 Decembrie 1918“
Str. Grigore Alexandrescu 89 — 97, București.
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Lei 11,50